СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXIV. 285. Джерзи Сіті, Н. Дж., середа, 8. грудня, 1926. VOL. XXXIV. No. 285. Jersey City, N. J., Wednesday, December 8. 1926. THREE CENTS.

ОТВОРЕННЄ СЕСІЇ КОНГРЕСУ

СЕНАТОРИ ПОЧИНАЮТЬ СЛІДСТВО ЗА НЕПРАВНІ ВИБОРИ.

ВАШИНГТОН, 6. грудня. — По пятимісячній перерві палата послів і сенату зійшлися на послідну сесію 69. конгресу. На отворенне прибули майже всі члени палат. Галерії були переповнені.

Кромі вступних формальностий, получених з отвореннем, палати приступили ди верифікації запротестованих виборів. Тут сенатор Волш з Монтани сейчас заявив, що він думає домагатися слідства в справі виборчих надужить, які мали вибрати сенатора Гулда зі стейту Мейн.

Звернено увагу теж на виборчі видатки сенатора Вера з Пенсилвенії.

В палаті послів взято зараз під увагу проект закона про підвисшенне пенсий суддям.

НАПРУЖЕННЄ МЕЖИ АМЕРИКОЮ А МЕКСИКОМ ПОСТУПИЛО ВПЕРЕД.

МЕКСИКО, 6. грудня. — Мексиканський президент Каєс мав розмову з представниками американських газет про відносини межи Злученими Державами а Мексиком, в якій признав, що надії на вирівнанне непорозумінь межи сими краями сильно ослабли та що відносини межи ними сильно напружені.

Каєс заявив, що за напруженне поносять відвічальність урядники американського департаменту стейту, які, переляканi маревом большевицької агітації в Мексику, послідними часами хопилися за небезпечну агітацію представляти цілий мексиканський уряд за большевицький. Каєс назвав сю агітацію смішною, якби вона не була така трагічна. Найбільше лихо втому, що наслідком сеї агітації Мексиканці тратять надію на можливість розумного полагодження непорозуміння з Америкою.

ХВАЛИВ, ПОКИ НЕ ПЕРЕХВАЛИВ.

НЮ ЙОРК, 6. грудня. — Ян Цехановскі, польський посол до Злучених Держав, говорив в Бруклинськім Жидівськім Осередку про теперішне положенне Польщі. Очевидно, відчит був посвячений вихвалюванню сили, справедливости й свободолюбности польської держави. Він заручував присутним, що Польща дає Жидам рівноправність та стереже сеї рівноправности від самого свого повстання. Він теж перечив, немовби в Польщі існував монархістичний рух, який хоче зробити Пілсудского королем.

ШЕРИФ АРЕШТОВАНИЙ ЗА ВБИЙСТВО.

МАРІОН, Илинойс, 6. грудня. — Джордж Гелиґен, завзятий противник Клена, уступив нині з уряду шерифа, а рівночасно дався арештувати свому наслідникови за вбийство Вуларда, який згинув з 5 другими людьми підчас вуличної стрілянини в Герині 30. серпня 1924. року.

ЛЕДИ ПУСТИЛИ 10 ОЗЕРНИХ КОРАБЛІВ.

СОЛТ СТ. МЕРІ, Мишиґен, 6. грудня. — Десять великих лодий, замерзлих на ріці Св. Марії, вирвалося нині з обіймів леду, коли відлига попустила трохи леди. Леди все ще не пустили 111 корабликів.

Вчасна зима заскочила канадійську пшеницю невивезену. Манітобські збіжеві купці побоюються, що вона може зіпсутися тепер у перевозі.

ПОЧТОВІ НЕДОБОРИ „ВУЙКА СЕМА" ЗМЕНЧУЮТЬСЯ.

ВАШИНГТОН, 6. грудня. — Мимо сього, що робітнича заплата для урядників і канцелістів почтового уряду зросла за послідний рік о 70 міліонів долярів, почтовий уряд у своїм річнім звіті виказує, що недобір уряду з почти зменчується. Сього року почта заробила о 19 міліонів долярів більше як минувшого.

ЗАКРАТОВУЮТЬ ПОЛІЦІЮ, ЩОБИ НЕ ВТІКАЛИ ВЯЗНИКИ.

НЮ ЙОРК, 6. грудня. — З поліційних стацій у сьому місті втікали ріжні арештанти так часто, що заряд поліції приказав остаточно закратувати всі поліційні стації. Робота коло закратовання почалася нині.

КОНҐРЕСМЕН ДОМАГАЄТЬСЯ НАРОДНОГО ГОЛОСОВАННЯ НАД ПРОГИБІЦІЄЮ.

ВАШИНГТОН, 6. грудня. — Конґрес ще не радив і десять мінут, як конґресмен Ґаливен, демократ з Месечузетса, вніс резолюцію, після якої конґрес мавби зарядити підчас загальних виборів у листопаді 1928. року загальне народне голосованне над питанням прогибіції.

ВЖЕ МАЮТЬ ДОСИТЬ ВИТАНЬ КОРОНОВАНИХ ГОЛОВ.

НЮ ЙОРК, 6. грудня. — Урядові витання для ріжних королевих і князів з Европи вже видно перебрали мірку, коли міський контрольор Бері запротестував проти видатків, які для привитання наслідника шведського престола поробив „специяльний комітет мейора для приймання визначних гостий міста".

НАМАГАНЕ САМОВБИЙСТВО ПРІМАДОННИ.

БОСТОН, 6. грудня. — Пані Раул Керзе, відома на сцені як Лідія Ліндґрен, „шведський соловій", пробувала, їдучи автом, поповнити самовбийство при помочи якоїсь отруї. Коли її виратували й спитали, чому вона, зі своєю славою, хотіла поповнити самовбийство, вона заявила, що безсонниця так її мучила, що життя стало їй тягарем.

РАБІНИ АРЕШТОВАНІ ЗА ТОРГОВЛЮ ВИНОМ.

НЮ ЙОРК, 6. грудня. — Прогибіційні урядники поставили перед суд за нарушенне прогибіційного закона рабіна Якова Вотерса та його трох помічників. Мали вони торгувати сакраментальним вином.

ВИБУХ У ФАБРИЦІ ПОРОХУ.

КАРНЕС ПОЙНТ, Ню Джерзі, 6. грудня. — Підчас вибуху вибухових средств у фабриці пороху Дюпонта згинуло 5 робітників, а 8 других вийшло з тяжкими пораненнями. Шкода має виносити 25,000 долярів.

НОВИЙ ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС.

Перед судом присяжних у Львові розпочалася дня 10. листопада карна розправа проти селян косівського повіту, обвинувачених за належання до тайних комуністичних орґанізацій та ведення протидержавної агітації. Розправа потреває кілька днів.

РІК ПРАЦІ.

Дня 8. листопада минув один рік, як почала виходити в Чернівцях українська соц.-демократична газета „Боротьба".

Всякий рух між українським робітництвом і селянством через переслідування влади з одної сторони і через розкол між самим робітництвом — на якийсь час був цілком припав. Аж після появи „Боротьби" і того орґанізаційного центру, який створився довкола неї, відновили свою роботу політична та культурні орґанізації та протягом року згуртували кругом української соц. бук. партії весь трудовий буковинський елемент. А зате пішла нагінка і переслідування на „Боротьбу" і на саму соц. партію. Редактор „Боротьби" був два рази арештований, відсидів більше місяців у тюрмі. Почта не приймає посилок, а всі протести, навіть в парляменті, нічого не помогли. За саме читання „Боротьби" в українських селах, в яких панує вже 8 років виїмковий стан, сиділо більше 30 селян і робітників, кожний поверх 5 тижнів, у тюрмі, а тепер декотрих з них буде за це судити навіть воєнний суд, як „большевиків". Ревізії, тягання жандармами, арешти і т. д. сотки робітників і селян переносять за читання і передплачування „Боротьби".

Так виглядає доля одинокого в Румунії українського тижневика і така доля його читачів.

НОВІ ПОЛЬСЬКІ СТАНИЦІ.

В Почаєві збудовано костел (покищо деревляний), хоч там місцевих латинників ледви кілька душ. — У Знесінні під Львовом здвигнено костел для родин львівських польських залізничників та урядовців, що там поселилися. — В Любачеві набула „народова орґанізація кобет" дім з одним морґом городу на польську захоронку.

ВАЖНЕ ДЛЯ ВП. ПП. СЕКРЕТАРІВ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА.

—o—

Сим повідомляється Вп. пп. Секретарів відділів У. Н. Союза, що висилка календарів на рік 1927 для членів У. Н. Союза вже розпочалась і що вже вислано календарі на адресу пп. секретарів для слідуючих відділів:

Вислано почтою 7. грудня:
Від. 316 (2 пак.), 365, 369, 371.

Вислано експресом 7. грудня:
Від. 276 (4 пак.), 292 (3 пак.), 336 (2 пак.), 341, 354, 379, 396.

Котрий би зі згаданих відділів не дістав з якоїсь причини посилки до 10 днів від дня висилання календарів, нехай повідомить Адміністрацію „Свободи".

БУВШІ ДЕПУТАТИ „СФАТУЛ ЦАРІЯ" (КРАЄВОЇ РАДИ) ПРО БЕСАРАБІЮ.

„Адиверул" з 9. м. м. у звязку з питанням про заведення мирних відносин між ССРР і Румунією наводить голоси деяких послів бесарабської „Краєвої Ради" про значіння й ролю Бесарабії при заключенню будучого мира між Румунією і ССРР, яким тепер займається румунська преса.

Бувший головний махер і головний ініціятор комедії, т. зв. декляраціі з 27. березня 1918 р. Галіпа Пан, в якій під дулами кулеметів вимушено, головно від частини українських і російських послів, „добровільне" прилучення Бесарабії до Румунії (декого з них цей самий Пан Галіпа казав пізніще розстріляти), заявляє тепер ось що:

„Бесарабське питання — це чисто внутрішнво-політичне питання самої Румунії, бо закордонні фактори цеї проблеми вже вирішені антантою. В той день, як щезне теперішня оліґархія, коли почнуть рахуватися з волею народа та коли сам народ перейметься румунською культурою і дібється матеріяльного і духового проґресу, — тоді лише буде й вирішено все. Тепер, що правда, ми хорі і нам потрібно вилічити свої рани. А на питання, чи можливий плебісцит в Бесарабії, для вирішення самим народом своєї долі, Галіпа заявляє: „Тільки в тім случаю, коли піднійметься матеріяльний і моральний рівень населення Бесарабі і коли сам нарід буде свідомий і скаже: — дорога для плебісциту — свобідна, тільки тоді і я і моя партія (цебто нац.-цараністична) зможе сказати, що працювали для Бесарабії. Я цього певний і всюди вказував на те, що в Бесарабії треба тільки усунути внутрішне зло і всі ми, Бесарабці, хочемо і прагнемо свобідного життя".

Так то признається сам головний лицемірник і злочинець, перший і послідний голова „автономної" Краєвої Ради, що приклав чи не найбільше старань, аби цвитучу і багату країну кинути в боярське пекло, а бесарабський нарід, між иншими також Молдаван-Румунів, а головно Українців, привести до розпуки 8-літним терором і середньовічною інквізицією, що й досі істнує і дістала навіть спеціяльну назву, а це — „бесарабська система".

ПРЕМІЇ РУМУНСЬКИМ ДОНОЩИКАМ.

Послідні переслідування, протягом 4 місяців, по містах і селах всіх „небезпечних і большевицьких" елементів велися з такою зухвалостю і зловживаннями, що навіть і цілком „безпечні" горожани побачили ясно замір теперішньої фашистської влади знищити всякі громадянські публичні права. Богато навіть і не потерпівших лично громадян піднесли протести, а потім і погрози всім скритим донощикам і аґентам сиґуранци, так що вони навіть на деякий час, зі страху перед пімстою, дещо були притихли. Окрім того само населення стало тепер більш осторожне перед такими типами.

Щоби однак оправдати дальший терор і вічну воєнну облогу Буковини, військова влада рішила явно виступити з заохотою до всяких доносів і оголошує слідуючу заяву:

„Чернівці, 5. листопада 1926.
„8 Військова Дивізія.

„Тому, що в послідному часі відкрито більше терорестичних орґанізацій, головно в Бесарабії і Буковині, котрі мали свої склади зі зброєю і вибуховими матеріялами, а також із зізнань арештованих виходить, що ще й досі скриваються инші такі орґанізації, яких не вдалося до сьогодня викрити, рішила висша воєнна команда видавати премії до 10.000 леїв за всі доноси й рапорти, які приведуть до викриття цих орґанізацій. Заяви і доноси треба робити при команді 8 дивізії в Чернівцях або в жандармері або в дирекції буковинської сиґуранци. Виплата премій наступить зараз по зробленню заяви. Ґенерал Флореску".

Ліпшої характеристики для явної корупції і для піддержування самої сиґуранци — не потрібно.

ПРАЛЬНЯ ЧЕСТИ.

Поєдинок є в Польщі, як за середновічних часів, найкращим способом до випрання сплямленої чести. Закони — законами, а чільні представники народу, стріляють до себе у трагічних хвилях, коли один з них, професор варшавської політехніки, образить своєю поведінкою жінку міністра публичних робіт. На щастя, стріляють так погано, що кулі не влучають і оба виходять з поєдинку чисті, мов після „овечої купелі". А у Варшаві є ще такі наївні денникарі, які домагаються для них кари, тому, що поєдинок є заборонений!

В ДЕРЖТЕАТРІ „БЕРЕЗІЛЬ".

Театр прийняв песу „Король забавляється". Песу доручено розроблювати режисерови Бортникови.

ЖІНОЧА НЕДОЛЯ.

Арештували 25-літну дівчину з Винник, Демівну, яка задушила свою дитину і скрила в стодолі. Недостача в польській республиці відповідних законів для охорони нешлюбних дідей, яких матері не в силі утримувати — веде до щораз частійших злочинів.

ПОЛЬСЬКІ МОНАРХІСТИ ЩЕ НЕ БАЖАЮТЬ СОБІ МОНАРХІЇ

ВАРШАВА, 6. грудня. — Князь Радзівіл заявив в інтервю, що нова польська права національна партія має в своїх рядах дуже богато монархістів, але більша часть з них ще не рішена що до цего, чи Польща повинна бути королівством чи республикою. Сам Радзівіл заявив себе горячим приклонником королівства. Зазначив одначе, що його переконання не мають більшости навіть в монархістичній партії. Супроти того нова партія остає консервативною групою, яка буде стояти при правительстві і його підпомагати.

В найблизшу пятницю збереться наново сойм. Надіються там знова сильних атаків всіх партій проти Пілсудского. Сойм буде обговорювати наново буджет і пресовий закон. Монархісти вважали тому вказаним подати до публичного відома свою заяву, щоби облегшити позицію Пілсудского.

СОВІТИ НАДІЮТЬСЯ З ВЕСНОЮ ВІЙНИ З ПОЛЬЩЕЮ.

РИҐА, 6. грудня. — В цілій совітській пресі піднято великий крик проти Пілсудского, Закидують йому те, що він має імперіялістичні заміри і готує новий похід проти совітів, щоби загарбати нові землі на сході. Преса підносить, що совіти мусять бути готові до нової війни з Польщею, яка по всякій правдоподібности вибухне вже з весною 1927 року.

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ НАЙБІЛЬШИЙ ВОРОГ СОВІТІВ.

БЕРЛІН, 6. грудня. — Совітський міністер заграничних справ Чічерін пообідавши гарно з німецьким канцлером Марксом, закуривши гарне циґаро, сів собі в бувшій царській амбасаді на царськім кріслі під портретом Леніна і балакав з представниками преси. Обговорюючи відносини між совітами а другими державами, зазначив, що найбільшим ворогом совітів є Англія. Вправді Англія каже, що кождий совітський висланець до Азії є аґентом проти Англії, але правдою є те, що кождий англійський дипльомат, деб він не був, підкопує совіти і орґанізує проти них загальний похід. Та зусилля Великої Британії будуть даремні, заявив Чічерін, бо вже Німеччина не дасться втягнути в протисовітський бльок. Совіти вже нераз простягали Англії мирну руку, але Англія все її відкидала.

АРЕШТУВАЛИ НІМЕЦЬКОГО ШПІОНА.

ПАРИЖ, 6. грудня. — Арештовано молодого німецького летуна Герберта Францля, який працював в одній з французьких фабрик аеропляні́в. Францль заявив, що він хоче приглянутися роботі і буде працювати даром. В вільних хвилях пускав він більші суми гроша, а часами находився без всяких средств до життя. Це все впало в очі поліції і вона слідила за ним. Коли він мав вертати до Німеччини, його арештовано та переведено трус і знайдено богато плянів, які відносяться до французької авіятики. З того вносять, що він був шпіоном.

ХІНЦІ ВИСТУПАЮТЬ ПРОТИ АНҐЛІЇ.

ГАНКОВ, 6. грудня. — По вулицях міста розліплено плякати, на яких виписано: Не уживай анґлійських банкнотів, ні не ходи до анґлійських банків. Не їдь на анґлійських кораблях. Допомагай страйкуючим циґаретним робітникам, що страйкують проти анґлійського визиску. Не ходи до шкіл місіонарів. Відбирай цла, концесії і винаймлені чужинцям землі. Студенти, нищіть чужинецькі школи.

В місті Фухові студенти аґітують в користь кантонської армії. Приходить до терть з христіянською поліцією; впало кілька жертв.

ОБВИНУВАЧУЄ ЛЛОЙДА ДЖОРДЖА.

НОРТҐЕМПТОН, Анґлія, 6. ґрудня. — Князь Биркенгед, індійський державний секретар, виступив з острою критикою промови Ллойда Джорджа, в якій той послідний обороняв кантонський уряд в Хінах і зазначив, що боротьба в Хінах це не робота большевиків, це боротьба за примітивні права нації.

Биркенгед заявив, що така мова може наробити великого клопоту в Хінах та закинув Ллойд Джорджови неправду. Він зазначив, що Ллойд Джордж повинен знати про роботу большевиків в Хінах, а коли не знає, то повинен потрудитися до секретара справ заграничних і переглянути документи, а потім говорити.

НІНЧІЧ ЗРЕЗИГНУВАВ.

БІЛГОРОД, 6. грудня. — Югославянський міністер заграничних справ Нінчіч вніс на руки короля свою резиґнацію. В своїм публичнім стейтменті виступив він дуже остро проти албанcько-італійського договору, зазначуючи, що цей договір загрожує спокоєви на Балкані. Югославія приготовляється тому на всякий випадок і входить в дружні зносини з Угорщиною і Польщею.

РУМУНСЬКИЙ КОРОЛЬ ПІДДАВСЯ ОПЕРАЦІЇ.

Букарешт, 6. грудня. — Др. Гартман з Парижа перевів операцію на румунськім королі Фердинанді. Кажуть, що операція випала добре. Ніяких бюлетинів про хоробу не випускають. Королівська палата обступлена сторожею і військом. Що там діється, ніхто не знає. Королева Марія остає при Фердинанді, а рівнож покликано югославянську королеву, дочку Фердинанда до Букарешту.

В Румунії напруженне того рода, що можна надіятися ріжних несподіванок.

При всякій нагоді складаймо жертви на Сиротинець-Захист Українського Народного Союза.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сити і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідае.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ДЕНЬ „ПРОСВІТИ"

День 8-го грудня — це той день, в якому рік-річно святкуе найстарше українське товариство „Просвіта" у Львові день свого народження. В той день добрі і свідомі сини галицької землі складають по давньому звичаю дар на „Просвіту". Складаемо й ми американські Українці. На протязі місяця грудня збираемо жертви, вплачуемо свої вкладки до „Просвіти" та прибавляемо їй нових членів. Так було досі, так повинно бути й сього року. Бо кому як кому, але українським робітникам в Америці повинна лежати доля „Просвіти" особливо на серци, бо „Просвіта" це та організація, яка від початків свого істновання до часів теперішних вважала своїм найбільшим завданням нести просвіту під сільську стріху. Вона старалася весь час піднести нашого селянина культурно, закладаючи читальні та видаючи пожиточні книжки для народа, а рівнож підносила його й економічно, бо перші українські склепи по селах наших це були торговлі при читальнях „Просвіти". В теперішних часах „Просвіта" поширила круг своеї діяльности. Вона веде торговельну школу, вчить зразкового господарства, улаштовуе курси загальної освіти і т. п.

Вся та робота мае велике значіння, бож ми далі мусимо боротися о свое національне істновання, нам далі треба ратувати українську землю і українську душу. Бо й на одну й на другу напосілися польські окупанти. А як вони завзято працюють на наших землях видно найкраще зі звіту, який оголосило „Товаржиство Школи Людовей". Це товариство основали Поляки ще тому 35 літ взад для тої цілі, щоби спольонізувати українські землі, щоби знищити нашу культуру і український характер земель. Воно веде подібну роботу до тої, яку веде товариство „Просвіта". Бо й воно закладае читальні по селах, крамниці і каси. І воно поширюе свої книжки між народом, але все те з відмінною від „Просвіти" ціллю. „Просвіта" хоче освідомити наш нарід і задержати його при українстві, а „Товаржиство Школи Людовей" хоче нас спольщити. Всі польські організації попирають його, попирае його польська держава, а рівнож і всі Поляки. Всі вони складають рік річно величезні суми на його цілі. По тій причині могло воно побудувати досі на наших землях 1000 ріжних шкіл, кількадесять бурс і приютів, 2000 читалень і 600 костелів. З впливами і чорною роботою тої польської організації приходиться саме боротись нашій бідній „Просвіті" і нашій Рідній Школі. Не забуваймо на те в день „Просвіти". Зложім свою лепту, бо „Просвіта" живе тільки з тих фондів, що їх складае український нарід, для якого добра вона так ревно працюе.

ГОЛОСИ ПРЕСИ.

ТРИ ЗАБОРОНИ.

Поворот до чорної старосвітчини.

У вчерашнолу „Ділі" подали ми звістку, що еп. Коциловський в перемиських „Епархіяльних Відомостях" за рік 1926 (жовтень, листопад і грудень) видав три заборони;

1) Духовенству перемиської епархії не вільно брати участи в святкуванні десятиліття смерти Івана Франка „задля його ворожого становиска супротив св. релігії і св. церкви;

2) Духовенству перемиської епархії не вільно читати і передплачувати український часопис, видаваний в Перемишлі п. н. „Український Голос";

3) Українським крилошанам не вільно брати участи у Виділі „Української Щадниці" в Перемишлі.

Дозволимо собі до цих трьох „указів", виданих перемиським владикою, подати свое помічення.

Десятиліття смерти Івана Франка, одного з найбільших піонірів культури і поступу на Галицькій Землі, наше громадянство відсвяткувало з великим пієтизмом. Іван Франко ґеніяльний письменник, поет, публіцист, учений. Із спеціяльним замилуванням забирався він до студіювання церковних памятників. Видання апокрифічної літератури, студія про Івана Вишенського, про Йосифа Шумлянського, про церковні інтермедії, про карпаторуське письменство XVII.—XVIII віків, студіювання творів „пар екселєнс" церковних „Варлаам і Иоасаф", „Слова о Лазаревім воскресенії" і безліч инших студій, що вяжуться з церковним життям, вказували, що у цього культурного діяча живою була традиція, на якій розвивалося наше національне життя, пронизане сильною струею церковщини. З великим тактом та неменшим критицизмом забирався він до освітлювання цих давних памятників, чи праці поодиноких православних і уніятських церковних діячів, а хиба найбільш католицький автор не міг би був створити таких симпатичних типів, як тип священика в „Панських жартах", в оповіданні „Чума" та инших його писаннях. Річ ясна, що побіч симпатичних типів виступають в його творчости і такі „гнучкі" характери, як нпр. о. Перемирський в „Великому Шумі".

Сказатиб по правді, ця заборона еп. Коциловського е вже що найменше муштардою по обіді, бо святкування десятиліття смерти Івана Франка добігае вже кінця. Ця заборона взорована на цьогорічнім „Місіонарі" оо. Василіян, що теж негативно віднеслися до памяти Франка.

Та мимохіть родиться прикре порівнання. Якби таку заборону видав був владика Пелеш, що в церковне життя вложив талант ученого дослідника, або митр. Шептицький, великий, інтелігентний знавець церковного письменства, мистецтва та взагалі культури церкви, я, хочби й не погодився з такою постановою, всеж таки бодай признав би за ними певне особисте право до такого виступу. Але чим заслужився для церкви, для її культури еп. Коциловський? Засідали на перемиському престолі Ангеловичі, Левицькі, Снігурські, Яхимовичі, Полянські, Пелеші, Чеховичі, великі громадяне-владики, що дріжали за велич свого престола, що будували церкву, що утримували сердечні звязки з громадянством, що були сподвижниками інтелектуального і громадського життя. Вони лагодили спори, вирівнували суперечки, шанували старше духовенство, окружали себе досвідними дорадниками і числилися з їх голосом, вони жили громадською думкою і піддтримували культурне та громадське життя своею працею і грошем. Еп. Коциловський споневіряв старших і заслужених громадян-священиків, а окружив себе мало досвідними молодими людьми. І коли у владики Коциловського не було пошани для віку і досвіду своїх крилошан, то чи може бути пошана для памяти Франка, що своїми думками, творами, працею й діяльностю, своїм розумінням національного життя і його прояв стояв якнайдалі від думок і вчинків такого покрою осіб, як перемиський владика?

Заборона святкувати память великого вчителя нації Івана Франка спираеться ніби то на тому, що він не був „християнином". Може бути, що Ів. Франко не був формальним християнином, але він був дійсним християнином у найширшому розумінні того слова, проповідником і оборонцем християнської етики в громадському й особистому житті. Зрештою великі творці, люде великого духа виростають понад міру примітивної оцінки, яку намагаються приноровити до них люде малі і вузкоглядні. Зрештою, коли святкуеться память великих творців, то не шануеться в них того, що комусь видаеться відемним, тільки те, що е добре, додатне, благородне, величне. А ці елементи добра найде у Франка кожний священик зі ширшим світоглядом.

Заборона „Українського Голосу" е вже иншого покрою. А всеж вона мусить викликкати здивування якраз з огляду на всеж вона мусить викликати Коли еп. Коциловський виголосив проповідь, яка його авторитет сильно підривала, „Український Голос" не помістив її стенограми, бо не хотів нищити авторітету владики. Як довідуемося, в редакційній теці „Українського Голосу" залишилося чимало дописів, звернених проти еп. Коциловського. Не хто инший а „Український Голос" стримав висилку жалоби до Риму на еп. Коциловського з прикрими фактами. І коли нині „Український Голос" найшовся на індексі, то це може утвердити в ньому переконання, що його дорога була хибна, та що тільки авторітет такого чоловіка заслугуе на підтримання, що сам його береже. Зрештою, заборонами ще ніхто нічого позитивного не осягнув. Щонайменше е сумнівним, чи що-небудь осягне й перемиський владика.

Без сумніву, кожного здивуе відкликання крилошан Зубрицького, Мрица і Левицького з „Української Щадниці" в Перемишлі, якої покровителем е митр. Шептицький, а в якій на 12 членів засідало пять священиків, один світський радник консисторії і один лицар папського ордеру, а всі инші — це люде, що дали чимало доказів вірности церкві. Замітне, що еп. Коциловський повідомив про свою заборону тільки еп. Хомишина, а до митр. Шептицького не віднісся. Це характеристичне для відносин, які еп. Коциловський витворюе в церковній ділянці.

Чим провинилася „Щадниця" в очах перемиського владики?

В Перемишлі осіло чимало українських еміґрантів. Від двох літ дозволив їм Виділ Бурси св. Миколая, в хвилі, коли не було в ній учеників, відправити богослуження по православному обряду. Коли еміґранти завважали, що їх богослуження викликуе невдоволення серед кол, зближених до владики, побудували собі і освятили свою власну каплицю. На сьогорічних зборах Брацтва св. о. Миколая, ґімназійний учитель Кухта поставив внесок, щоби Виділ Бурси не дозволив на будуче уладжувати православного богослуження в своїм льокалі, бо це ображае його „католицькі почування". Загальні збори, здивовані цим внеском мало відомої в громадських колах особи, не згодилися з внеском п. Кухти — тим більше, що ніхто не мав наміру вести православної пропаґанди, а годі було відмовити нещасливим еміґрантам-землякам відсвяткувати Великдень своїм богослуженням. Коли відкинено на зборах внесення п. Кухти, голова бурси, урядник „Української Щадниці" п. Ізидор Білинський заявив, що він буде поступати на будуче так, як досі.

Це дало привід до відкликання крилошан з Виділу „Української Щадниці", а в письмі Ординаріяту, оголошенім еп. Коциловським в „Перем. Епарх. Відомостях" читаемо, що один з директорів виступив в обороні „православного богослуження" і „схизматицької пропаґанди.

Перед усім треба би бажати, щоби в урядових оповістках перемиського Ординаріяту не друковано неправди, бо хіба еп. Коциловському було аж надто відомо, що директорами „Української Щадниці" були прелат Зубрицький, др. Кормош і дир. Ол. Ярема, та що п. Білинський е тільки службовиком, а не директором, та що не було ніякої „схизматицької" пропаґанди.

Чи розумна ця заборона еп. Коциловського і його пятнування „схизматицької" церкви та мотив відкликання крилошан з „Української Щадниці" — це лишаемо осудові громадянства. На Україні, в серці Київа, е наша українська церква, в Боснії е чотири наші парохії. Чи еп. Коциловський своею ексклюзивністю не дае прикладу до наслідування? І чи можна би осуджувати, як би за його прикладом, ці зненавиджені „схизматики" відмовили уніятам права відправляти їх богослуження?

Не зашкодить ніколи, коли владика глядить трохи дальше, як поза свою палату.

Додамо, що дня 25. жовтня, в понеділок рано висилало перемиське громадянство дир. Федака і д-ра Студинського до еп. Коциловського з проханням, щоби він дозволив крилошанам брати дальшу участь в працях „Української Щадниці". Розмова тривала годину. Відпоручники громадянства хотіли кинути для владики поміст, що вів би до порозуміння з громадянством. Владика жадав, щоби в „Інституті дівочім" був дальше покровителем епископ, та щоби все вернуло там до давного стану. Коли др. Студинський запитав скромно, чи владика готов. також привернути до давного стану церкву — еп. Коциловський випав з рівноваги та заявив, що про церкву тільки він мае право журитися, а вірні мають мовчати. Із цих слів віяло якоюсь старосвітчиною з перед тисяні літ. Владика виявляв з розмові як найбільше миролюбні наміри, та про вартість його запевнень дізналися делегати пополудні, коли прочитали в перемиських „Епарх. Відомостях" три відомі заборони.

Еп. Коциловський кинув визов. Громадянство не мае иншого виходу, як цей визов приймити.

(„Діло").

ОЛЕКСІЙ К. ТОЛСТОЙ

КНЯЗЬ СЕРЕБРЯНИЙ

(Повість з часів царя Івана Грізного).

(48)

Іван уважно поглянув на Басманова, котрий захитався від того погляду.

— Батюшка-царю! — сказав він: — охота в тебе слухати, що мельник говорить? Колиб я знався з ним, я-б на него не доносив!

— А от побачимо! Розчепино свій кафтан, побачимо, що в тебе на шиї?

— Та щож, як не хрест та образи, государю? — промовив Басманов зовсім уже непевним голосом.

— Розчепи кафтан!— повторив Іван Василевич.

Басманов судорожно розчепив верхні ґузики своеї одежи.

— Прошу, — сказав він, подаючи Іванови ланцух з образками.

Але цар вспів вже завважити у него на шиї шовковий шнурок.

— А се що? — спитав, розчіпаючи сам дорогоцінну спинку його ковніра і витягаючи з під його сорочки шнурок з мошонкою.

— Се, — промовив Басманов, перемагаючи себе очайдушно по раз послідній, — се, государю... материнське благословенне.

— Побачимо благословенне! — Іван подав мошонку Грязному. — На, отвори, її, Васюку!

Грязний розпоров ножем огортку і розпростерши завитий в неї кусник полотна, висипав щось на стіл.

— Ну, що се? — спитав цар, і всі з цікавостю нагнулись над столом і побачили якісь корінці, помішані з жабячими костями.

Ігумен перехрестився.

— Сим благословила тебе мати? — спитав насмішливо Іван Василевич.

Басманов упав на коліна.

— Прости, государю, холопа твойого! — скрикнув він переляканий. — Бачивши твою нелюбов до мене, я терпів муки, і щоби ввійти у тебе в ласку, випросив у мельника сей корінь. Се тирлич, государю! Мельник дав мені його, щоб полюбив ти знову холопа твого, а замислу на тебе ніякого не було. Бог мені свідок!

— А жабячі кости? — спитав Іван любуючись розкою Басманова, котрого безвстидність йому давно доїла.

— Про кости я нічого не знав, государю, Бог мені свідок, що нічого не знав!

Іван Василевич звернувся до Малюти.

— Ти кажеш, — сказав він — що чарівник свідчить на Федька, що ось Федько по те до него їздив, щоби збавити мене?

— Так, государю! — І Малюта скривив рот, радуючись біді колишнього ворога свого.

— Ну, щож; Федуню, — продовжав з усміхом цар, — треба тебе поставити око в око з чарівником; закоштуй і ти муки, а скажуть: цар тільки земських мучить, а опричників своїх береже!

Іван відвернувся.

Басманов в розпуці кинувся до присутного тут свойого батька.

— Батеньку! — заридав він: — упроси государя, щоби дарував життє холопови свойому! Нехай надінуть на мене вже не юпку, а блазенську одіж! Я рад його царській милости за блазна служити!

Та Алексієви Басманову незнане було ані родительське чувство ані спожаліннє. Він боявся, що через прихильність свою до сина стягне на себе самого царський гнів.

— Проч! — сказав він, відпихаючи Федора, — проч, негіднику! Хто государеви неприхильний, той мені не син. Іди, куда посилае тебе царська милость!

— Святий ігумене, — заридав Басманов, сунучись на колінах від батька до ігумена:— святий ігумене, вмоли за мене государя!

Але ігумен стояв сам не свій, потупивши очи в землю і дрожав увесь.

— Лиши отця ігумена! — сказав холодно Іван. — Як буде сего треба, то він потім відправить по тобі панахиду!

Басманов обвів навколо очима умоляючим поглядом, але скрізь здибав ворожі або перелякані лиця.

Тоді в серци його зробилась переміна.

Він зрозумів, що не може уйти мук, що кінчились звичайно смертю; зрозумів, що тратити йому більше нічого, і разом з сим переконанием повернула його рішучість.

Він встав, випростувався і, заложивши руку за пояс, поглянув з безвстидним усміхом на Івана.

— Надіє-государю! — сказав він безвстидно, закинувши на плечі свої кучері, — надіє-государю! Іду я по твойому указу на муку і смерть. Дай же мені сказати тобі послідне спасибі за твої пестощі! Не задумав я против тебе нічого, а грішила твоя Федора спільно з тобою! Як поведуть тратити мене, я всі мої й твої гріхи що до одного розкажу перед народом! А ти, батьку-ігумене, слухай тепер моеї сповіди!...

Опричники і сам Алексій Басманов не дали йому говорити дальше. Вони виволікли його з келії на двір і Малюта, посадивши його на коня, сейчас позів його до Слободи.

— Ти бачиш, отче, — сказав Іван до ігумена, — якими я окружений і явними і тайними ворогами! Моли Бога за мене, недостойного, щоби поблагословив мене многогрішного, і поміг мені викоренити зраду!

Цар встав і перехрестившися до образів, приступив до ігумена під благословенне.

Ігумен і вся братія перелякані відпровадили його за мури монастира, де ждали царські конюші з богато убраними кіньми; і довго ще, після того, як цар з своїми поганами сховався в куряві і не стало більше чути звуку кінських підків, монахи стояли, потупивши очи і не сміючи підняти голови.

XXXIII.

Блазенський кафтан.

Того самого ранку до Морозова, що по воли царя лишився в Слободі, прийшли два стольники з запросинами до царського стола.

Коли Дружина Андрієвич приїхав до двірця, палати вже були набиті опричниками, столи накриті, слуги, в богатій одежи, приготовляли закуску.

Боярин завважав, що окрім него нема ні одного земського і зрозумів, що цар оказуе йому особливу честь.

Ось задзвонили двірцеві дзвони, затрубили труби, і Іван Василевич, з прихильним, привітним лицем, ввійшов до палати, в товаристві чудовського архимандрита Левкія, Василя Грязного, Алексія Басманова, Бориса Годунова і Малюти Скуратова.

Після обопільних поклонів, він сів за свій стіл і всі посідали після гідности. Лишилось одно пусте місце, низше Годунова.

— Сідай, бояриие Дружино! — сказав ласкаво цар, вказуючи на пусте місце.

Лице Морозова посиніло.

— Государю, — відповів він, — як Морозов через ціле життє робив, так і до смерти робити буде. За старий я, государю, переймати нові звичаї. Поклади знову опалу на мене, прожени з твоїх очей, а низше Годунова я не сяду.

Всі переглянулись здивовані. Але цар, бачилось, сподівався сеї відповіди. Вираз його лиця був і дальше спокійний.

— Борисе, — сказав він Годунову, — незабавом два роки тому, як я боярина Дружину, за таку саму відповідь, видав тобі головою. Але видно пора змінити мені мій звичай. Мабуть уже не ми земським, а земські нам приказувати будуть! Мабуть уже я і в хатці моїй не господар! Прийдеся мені, убогому, забрати все що маю і втікати з людоньками в світ за очи! Виженуть вони мене відси, каліку перехожого, як з Москви вигнали!

— Государю, — сказав смирно Годунов, бажаючи вибавити Морозова, — не нам, а тобі о місцях судити. Старі люде кріпко тримаються старого звичаю, і ти не гнівайся на боярина Морозова; за твоїм столом всі місця гарні!

Він зробив рух, ніби хотів вставати, але Іван затримав його поглядом.

— Боярин дійсно старий! — сказав він холоднокровно, і задля його поміркованости супротив явної непокірности, всі стали чогось очікувати. Всі чули, що приготовляеться щось незвичайного, та годі було вгадати, як проявиться гнів царський, котрого наближенне віщувала тільки слаба судорога на лици, нагадуюча дрожанне далекої блискавки.

Всім стисло груди як перед наступаючою бурею.

— Так,— продовжав спокійно Іван, — боярин дійсно старий, але розум його надто молодий. Страх він любить жартувати. Я також люблю жартувати, і вільним від діла і молитви часом я не від радости. Але відколи вмер мій блазен Ногтів, нікому веселити мене. Дружині, бачу, се ремесло по серцю; я-ж обіцяв не лишити його моеї ласки, і длятого роблю його моїм першим блазном. Подати сюда кафтан Ногтева і надіти на боярина!

Судороги на лици царя заграли частійше, але голос його був по давному спокійний.

Морозов стояв як ударений громом. Посиніле лице його поблідло, кров стялася в жилах, очи заблискали, а брови спершу зарухались, а потім стяглися так грізно, що навіть коло Івана Василевича вираз його видався страшний. Він ще не вірив ухам своїм; він сумнівався, чи дійсно хоче цар обезчестити прилюдно його. Морозова, гордого боярина, котрого заслуги і хоробрість були давно всім звісні?

Він стояв мовчки, впяливши в Івана нерухомий, питаючий погляд, немов очікуючи, що він спамятаеться і возьме назад свое слово. Але Василь Грязний, на знак царя, встав із-за стола і приступив до Дружини Андрієвича, тримаючи в руках сорокатий кафтан, на-пів златоглавий, на-пів сіраковий, з множеством латок, бубників і дзвіночків.

— Надівай, боярине! — сказав Грязний: — великий государ дарує тебе сим кафтаном з плеча колишнього блазна свойого Ногтева!

— Проч! — скрикнув Морозов, відпихаючи Грязного, — не смій, кромішнику, дотикатись боярина Морозова, котрого предкам твої предки в псарях і в холопах служили!

І, звертаючись до Івана, він промовив дрожучим від гніву голосом:

(Дальше буде).

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

РАТУЙМО СВОЮ ЦЕРКВУ ДЛЯ СВОГО НАРОДА.

Ми, Українці в Америці, живемо тепер у хвилі великої обнови нашого національного життя. Одним із найважніщих середників для обнови того життя і для скріплення народнього духа, буде, на мою думку, намічений конгрес українсько-католицьких парохій, який відбудеться під кінець цього місяця. Від удачі конгресу залежить не тільки добро українсько-католицької церкви, але також, у великій мірі, добро цілої нашої еміграції. Бо біля церков гуртується велика більшість наших виходців і длятого воно ніяк не байдуже, чи церковні круги помагають, чи шкодять, або чи стоять осторонь від національних справ. Українсько-католицька церква, ще й досі, гуртує біля себе більшість наших еміґратів, веде українські школи і впливає на культурний уровень нашого народного життя на еміґрації.

Наша поміч для рідного краю залежна в многім від того, як до цього діла ставляться священики та їх влада. Від тих послідних залежне в многім і національне освідомлення нашого загалу. Живе слово священика це велика поміч для національної будівлі наших організацій, народних домів, читалень, спортових товариств, бібліотек і усіх тих цеголок і мурів, які разом творять нашу народню твердиню на чужині.

Бачимо своїми очима тепер, як може пошкодити одиниця, коли може стероризувати підчинених собі людий. Кілько то священиків стоїть тепер на боці від всякого народнього руху. І кілько шкоди спричинює це для усіх наших справ!

Хто з нас не бачить, як ради насушного хліба ломляться характери, як гіпокризія і лизунство поширюються щораз більше поміж нашим духовенством, як зростає рабство і доносицтво.

Вже скука бере слухати і читати весь час про сліпий послух, про авторитет, єдиновластє. Вже обридження огортає всіх приглядаючихся гордости і упертости, яка нам коїть стільки лиха.

Епископ Богачевський упертий, бо певно пересвідчений, що від усього вратує його могуча сила католицької церкви. Він так упоєний тою могучостю, що вживає залюбки тільки латинських виражень, в тій думці, що латинство і католицизм тотожні.

Длятого так залюбки вживаються ним латинські прозви „дієцезія", „консультори" і т. п. намість „епархія", „совітники" і т. п.

Цей самий мотив веде його до знесення старого церковного календаря, до заведення целібату, до мрій про чужинців-монахів для обслуги наших церков і для тих ріжних плянів, якими хотівби „ущасливити" нашу еміґрацію.

У всьому є психольогія чоловіка, який має велику амбіцію. Є велика охота відограти велику ролю, опираючися не на своїх власних силах, але на силі великої орґанізації, якою є католицька церква. Тому то бачимо в епископа Богачевського крайне раболіпе супроти Риму, а супроти підчинених царську владу. І длятого кождий Українець-католик, священик і мірянин, якщо їм розходиться о добро своєї церкви, віри і обряду, а з ним й о добро еміґрації, мусять зрозуміти, що якраз тепер є той час, від котрого залежить ратунок усього того від розвалу.

Бо ніщо инше, а розвал чекає українсько-католицьку церкву, коли так далі піде. І з такого розвалу вийшлаб користь тільки нашим національним ворогам.

Хочаби брати тільки задля інтересу нації, то нам дуже важно, щоб мати свою репрезентацію в західній церкві, яка є світовою силою, з котрої опінією цілий світ числиться.

Колиж додамо і те, як усякий роскол спричинює ломанне людської душі, загальне замішанне і фанатичну ненависть між людьми, то прийдемо до пересвідчення, що наша еміґрація не сміє махнути рукою на усе діло, а мусить ратувати українсько-католицьку церкву як частину нашого народнього добра.

Спосіб, як ратувати, яких середників ужити, про це треба писати перед конґресом, радити на конґресі і виконати негайно після запавших ухвал.

Але не сміє бути ні одної парохії, яка не післалаби своїх відпоручників!

„Не тратьте, куме, сили, спускайтеся на дно", це приповідка зложена якраз для таких, котрі хотілиб загасити увесь теперішний рух.

Свідомі і віруючі люди виберуть усюди делеґатів, щоби не допустити до релігійної боротьби і морального занепаду нашої еміґрації.

Народ через заступників упімнеться мужно за свої права у Римі і дасть почин, щоби на найвисші доїнства у нашій церкві Рим призначував таких людий, які визначаються любовю до свого народа і свого обряду та які зуміють постояти відважно за свій нарід і за привилеї нашої церкви, запоручені нам Апостольською Столицею.

Доля нашої церкви в наших руках! На конґрес не поїдуть хиба тільки ті, у яких вже цілком погасла любов до свого народу.

Українець-католик.

—o—

ЧИ МОЖЕ БУТИ ВИГЛЯД НА ЯКУ ЗМІНУ.

Признаюся, що дуже уважно читаю всі голоси читачів і добре приглядаюся тій боротьбі, яка завелася між українським громадянством в Америці а епископом Богачевським в справах народних і церковних. Інтересує мене це все в першу чергу, як Українця, а далі ще й особливо тому, що тут ходить о особу мого рідного брата.

Забираю голос тому, щоби й самому причинитися в дечім до розвязки конфлікту. Хочу головно заощадити труду всім тим, що ще вірять, що епископ зміниться, що всьо направиться, а відносини наладнаються. Не бавтеся, громадяне, в ілюзії.

Я знаю епископа від малечка, цеж мій рідний брат. Він від свого ніяк не відступить, до похибок ніколи не признаться і нікому нічого не простить.

Марні надії ОО. Консульторів і декого з духовенства, що епископ займеться їх долею, судьбою їх жінок і дітей, бо епископ не інтересується рівнож і долею рідного брата і його рідні. Моя рада така: Не оглядатися на ніякі зміни в епископа, а братися самому до праці. Самому подбати про добро свого народа і своєї церкви. Бо тільки тоді буде надія на наше краще майбутнє в Америці.

В. Богачевський
з Филаделфії, Па.

З українського життя в Америці.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Злука двох товариств в одно.

В нас злучилися два товариства, а саме Вільні Козаки міста Львова й Вільність в Америці в одно товариство „Дністер". Орґанізаційні збори відбулися дня 23. жовтня. Принято спільний статут, після котрого встановлено висоту бенефіту, тощо.

Опісля вибрано управу „Дністра".

Дністровик.

—o—

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

На оборону С. Петлюри.

Дня 21. листопада в церкві св. Андрія Первозванного, яка находиться на 4 вулиці, відправив Службу Божу українською мовою свящ. о. П. Корсуновський, а співав хор зі співаків бувш. Української Респубп. Капелі під проводом проф. Павловського.

Підчас служби, в слові до присутних людей, о. П. Корсуновський пояснив історичний день Першого Листопада.

Далі згадав героїв, що поклали своє життя за Українську Державність і особливо згадав вожда Вітовського, того, що підняв прапор самостійности в день 1. листопада, а для якого ми не спромоглися досі навіть на могилу і його тіло й досі спочиває у винанятій могилі у Берліні.

Другий такий великий герой це Симон Петлюра, який все своє життя провадив боротьбу за „Незалежність Соборної України і мученицьки загинув від стрілів ворогів нації.

Після цього всі зєднались в молитві за наших померших героїв.

Панахиду відспівав тойже хор співаків бувш. Укр. Респ. Капелі.

В той-же день, о 7-ій год. вечора, всіма зєднаними укр. орґанізаціями був улаштований концерт, в якому взяли участь тіж співаки Укр. Капелі.

На цім концерті чоловічий хор зі співаків бувшої Української Респ. Кап. під проводом проф. Павловського відспівали:

1. „Закувала та сива зазуля", муз. Ніщинського.
2. „Прометей", муз. Стеценка на слова Коваленка.

Після цього квартет (пп. Павловський, Ординський, Даваденко і Щит) відспівали народні пісні:

1. Ой у полі вітер віє.
2. Котилася та зоря з неба.
3. Ой лопнув обруч.

Далі промовляв П. Павловський, який в довшій промові говорив, що Захід і Схід України то мовби дві руки одної людини, котра однаково відчуває увязнення котроїнебудь з них. Тому і на цім святі присутні Галичане і Наддніпрянці вважають Львів так само рідним містом, як і Київ.

Українці мають право на це свято, бо перемога 1-го Листопаду дісталася ціною тяжких офір, кровю борців за національну ідею. Та нашою найбільшою сьогорічною офірою є смерть голови Директорії У. Н. Р. Симона Петлюри. Він був душею боротьби проти Росії, як монархічної так і демократичної та соціялістичної. Він і українському народови прищепив ту свідомість, що головним ворогом української державности є Москва. Тому і вбив Петлюру власне не Жид Цулим Шварцбард, а Москва, котра хотіла одночасно і Петлюри позбутись і Українців настреньчити проти Жидів.

Незабаром у Парижі буде судовий процес Шварцбарда, котрого Жиди виставляють як героя, местника за жидівські погроми, а нас — яко диких, некультурних розбишаків. Що ми не є такі некультурні, про то свідчить наша пісня, а її чув увесь світ від Української Респ. Капелі. Той хор вислав за кордон покійний С. Петлюра, котрому належиться признання за велику заслугу. Співу того великого хору йому не довелось почути.

Для оборони чести С. Петлюри, а разом з тим і чести усього українського народу на процесі Ш. Шварцбарда утворюються в багатьох містах Европи, а нині і в Америці місцеві комітети, на чолі яких стоїть комітет у Парижі. Промовець п. Павловський закликав присутніх до жертв на підтримку цієї справи.

Після заклику була переведена збірка, яка дала $53.96.

Ці гроші від імени Т-ва Співаків Укр. Респ. Капелі, передав скарбник п. Ординський до рук касієра „Обеднання" для пересилки до Парижа для Комітету оборони чести українського імени.

Присутний Українець.

АРЕШТИ УКРАЇНЦІВ В БУКАРЕШТІ.

Румунське телеґрафічне агенство „Радор" подає, що 12. XI. ц. р. відбулися в Букарешті і його околицях поліційні облави на Українців. Арештовано 16 чол.

—o—

ПОЛЬСЬКІ ВІЙСЬКОВІ ОСАДНИКИ.

На північно-західних українських землях поселилося досі понад 8,000 родин польських військових осадників. У минулому році (1925) приділено тим наділи землі 125 новим польським кольоністам, з того 99 місцевим і 26 споза терену східних воєвідств.

В приходячому 15-літному ювилею боробницької каріери Александра Гаркавенка. Ювилей відбудеться в неділю, 19-го грудня в Мангатан Лайсеюм, 66 Е. 4-та улиця, Ню Йорк. Американський артист-маляр вказує як Гаркавенко **одною рукою здушує американських борців і** кладе всіх на лопатки.

МІТИНГИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

ГАМТРАМК, МІШ. Тов. ім. Маркіяна Шашкевича, від. 94, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річні збори і вибір нового уряду відбудуться 12-го грудня, о год. 2-ій попол., в гали Укр. Хати, 2240 Грейлінг ул. Проситься всіх членів і членкинь прийти на час, бо є важні справи, що мусять бути полагоджені на тих зборах. Довгуючих проситься вирівнати свій довг і на далі платити точнійше. Також проситься тих членів, котрі не дали еще на Сиротинець своєї жертви, най принесуть на ті збори. Приведіть також свої знайомих і власних дітий та впишіть до У. Н. Союза і Товариства. — Йосиф Кульчицький, предс.; Іван Курчак, секретар.

ЧЕСТЕР, ПА. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 156, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів і членкинь, що річний мітінг відбудтеься в неділю, дня 12. грудня, точно о год. 2.30 пополудни, в домі тов. Николи Іщука, 708 Мекувей ул. Проситься всіх членів прибути на сей мітінг, бо є важні справи до вирішення. Буде справозданне уряду іконтролі за цілий рік і вибір нового уряду н арік 1927; справа Сиротинця-Захисту при У. Н. Союзі і другі важні справи. Довжникам пригадується, щоб вирівнали всі свої залеглости, інакше будуть суспендовані. Пригадується всім члена, щоби принесли належитість за календар на 1927 рік. Приниматись буде в члени Тов. і У. Н. Союза без вступного. Неявившийся член на сім мітінгу підлягає карі 1.00 дол., а урядник 2.00. — Никола Іщук, предс.; Павло Закорчемний, кас.; Яцко Ташик, секр.

ЕМБРІДЖ, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 276, повідомляє, що річний мітінг відбудеться дня 12. грудня, о год. 1-ій пополудни, в домі 645 Елм Лейн. Всі члени мають явитись; члени дальше як 25 миль поза Ембрідж мають прислати свої вкладки перед 12-м грудднем. Місцеві члени тільки ті будуть звільнені від мітінгу, котрі мусять робити, але кождий член, котрий мусить іти робити, має повідомити про се предсідателя або секретаря; в інакшім разі кождий член буде караний після статута. Всі члени мають вирівнати свої залеглости. — Сенько Прокопович, предс.; Мих. Фук, секр. фін.

МІКІСПОРТ, ПА. Тов. Зап. Січ, від. 132, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, дня 12-го грудня, зараз по Сл. Божій. Проситься усіх членів прибути на збори, бо буде вибір відділових урядників на рік 1927. Члени, що не зложили еще по одному долярови на Сиротинець, повинні зложити на річних зборах. Позамісцевих членів проситься, щоб свої вкладки і залеглий довг, а рівнож і одного доляра на будову Сиротинця при У. Н. Союзі, вислали на руки відділового секретаря на понизшу адресу: Mitro Sowa, 907 — 6th St., BcKeesport, Pa. — Гр. Купіцький, предс.

КОТСВІЛ, ПА. Тов. Богдана Хмельницького, від. 248, повідомляє своїх членів місцевих і позамісцевих, що річний мітінг відбудеться дня 12-го грудня, в неділю, в гали церковній, о годині 1-ій пополудни. Проситься кождого члена прийти на той мітінг, бо буде справозданне з приходів і розходів за цілий рік і вибір нового уряду на рік 1927. Неявившийся член буде караний 1 дол., а урядник 2 дол. На сім мітінгу кождий член має заплатити 30 ц. за канлендар. Проситься привести нових членів, котрих будесь принимати без вступного. — Йосиф Казюта, предс.; Антін Зибка, кас.; Ів. Іваницків, секр.

МАГАНОЙ ПЛЕЙН, ПА. Бр. св. Димитрія, від. 28, повідомляє усіх своїх членів, що річний мітінг відбудеться 12-го грудня зараз по Сл. Божій. Буде справозданне з цілого року і вибір нового уряду. Проситься всіх членів прийти на сей мітінг. Неявившийся член буде караний після статута. — Іван Музика, секр.

НЮ АЛЕКСАНДРІЯ, ПА. Бр. св. Петра і Павла, від. 82, повідомляє своїх членів, що річний мітінг відбудеться 12-го грудня, о 1-ій год. сполудня, на гали парафіяльній. Будесь вибирати нових урядників. Проситься всіх членів прийти на мітінг і вирівнати свої залеглости. Котрий член не буде на сім мітінгу заплатить 1 дол. кари. — Теодор Шиляк, секр.

ФЕНІКСВІЛ, ПА. Бр. св. Ап. Петра і Павла, від. 321, повідомляє всіх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінг відбудеться в неділю, дня 12-го грудня, точно о 1-ій год. попол., в домі Федора Цюха, 319 Ст. Мери Стр. Неявившийся член без важної причини буде караний 50 ц., а урядник 1 дол. Проситься принести жертви на Сиротинець. Будеся принимати нових членів без вступної оплати. Буде вибір урядників на рік 1927. — Іван Лоджук, предс.; Федор Цюх, секр.

ЛАНКЕСТЕР, Н. Й. Бр. св. Василія Вел., від. 87, повідомляє, що річний мітінг відбудеться о 6-ій годині вечер, в неділю, дня 12-го грудня, в гали парохіяльній при Еллікот Ровд. Буде вибір уряду на рік 1927. Кождий член, що еще не зложив жертви на Сиротинець, має зложити на сім мітінгу. Неявившийся член заплатить кари 50 ц., а урядник 1.50 дол. — Лукач Курило, предс.; Василь Максимик, секр.

ПИТСБУРГ, ПА. Тов. ім. Рогатинщина, від. 396, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінг відбудеться в суботу, дня 11. грудня, точно о год. 7-ій вечером ,в домі Тов. І. Пшиничкн, 2212 Ватсон ст. Проситься прибути на сей мітінг, бо старий уряд буде здавав справозданне за цілий рік. Буде вибір нового уряду. На минувшім мтіінгу рішено, щоб покликати секретарів з 1926 року, котрі оставили книжки без справоздання мітінгового, у котрих тепер не мож упорядкувати фінансової справи, тому отсим просимо згаданих секретарів прийти на мітінг, бо ніакше треба буде удатися до Головного Уряду. Взиваєсь членів явитися на річнім мітінгу, щоби було з кого вибрати урядників на рік 1927, в противнім разі річне засіданне буде мало право укарати неприбувшого члена до 5.00 дол. — Секретар.

СЕЙР, ПА. Тов. Вільні Козаки, від. 236, повідомляє, що річний мітінг відбудеться дня 12. грудня о 3-ій год. попол., в гали церковній. Проситься членів і членкинь принести по долярови на Сиротинець У. Н. Союза. Вразі несповнення своєї належитости, будеся мало дискусію над такими членами. Неявившийся урядник заплатить кари 1 дол., а член 50 ц. — І. Цибульський, предс.; Н. Заоборний, кас.; А. Багнюк, секр.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ. Тов. ім. Івана Франка, від. 241, повідомляє всіх членів, що місячний мітінг відбудеться в неділю, дня 12. грудня, о годині 1-ій пополудни, в гали парафіяльній. Обовязком кождого члена на сей мітінг прибути; неявившийся член або урядник підлягає карі після статута. Буде вибір нового уряду на рік 1927. Пригадується членам, котрі ще не зложили жертви на Сиротинець при У. Н. Союзі, щоби до річного мітінгу зложили. Хто хотів би вступити в члени, нехай прийде на мітінг а буде принятий без вступного. — Николай Летоцький, секр.

ШЕНАНДОА, ПА. Бр. св. Володимира, від. 98, буде мати річний мітінг 12-го грудня, о год. 2-ій пополудни, в парафіяльній гали на Вест Сентер ст. Проситься всіх членів прибути на річний мітінг, бо є важні справи до полагодження; буде вибір нового уряду на рік 1927. Котрий член не прибуде на річний мітінг, заплатить доляра кари, а урядник два доляри. Проситься контрольну комісію обчислити маєток братства. — Іван Чорний, секр.

ВІЛКС БЕРРИ, ПА. Бр. св. Василія Великого, від. 278, повідомляє своїх членів, що річний мітінг відбудеться в неділю, дня 12. грудня. Повинністю є кождого члена бути на сім мітінгу, бо буде вибір нового уряду на рік 1927. Припоминається контрольній комісії щоб сконтролювала книжки за рік 1926, щоб можна було здати справозданне. Котрий член не явиться на сей мітінг, буде караний після параграфу статута У. Н. Союза. — Йосиф Крохмалюк, секр.

КОРТІС БЕЙ, МД. Сестр. Неп. Зач. Діви Марії, від. 290, річний мітінг відбудеться 12. грудня, в гали церковній, 121 Чорч стр., о год. 2-ій пополудни. Кожда членкця має явитися на річнім мітінгу, бо маємо важні справи до полагодження; буде вибір уряду на рік 1927. Неявившийся на тім мітінгу член буде караний 50 ц. — Анна Хімяк, секр.; Текля Бартох, предс.; Гелена Кульчицька, кас.

ЕМБРІДЖ, ПА. Бр. св. Василія Великого, від. 161, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінг відбудеться в неділю, дня 12. грудня, о год. 2-ій, в гали під ч. 614. Проситься всіх членів прибути на сей мітінг. Буде справозданне за цілий рік, уряду і контролі; вибір нового уряду на рік 1927. Будесь принимати нових членів без вступноо. Неявившийся член підлягає карі 1.00, а урядник 2.00 дол. — Михаїл Родьо, предс.; Антін Підуфалий, секр.; Йосиф Бахор, кас.;

ОЛІЕН, Н. Й. Тов. Запорожська Січ, від. 363, повідомляє своїх членів, що річний мітінг відбудеться в неділю, дня 12-го ргудня, точно о годині другій пополудни. Проситься всіх членів прибути на сей мітінг і в означений час. На сім мітінгу вибересь новий уряд на рік 1927, і будесь збирати жертви на Сиротинець при У. Н. Союзі. Неявившийся член буде караний після ухвали на сім мітінгу. — Г. Підскальний, секр.

БРІДЖПОРТ, КОНН. Тов. Укр. Січ, від. 59, повідомляє всіх своїх членів і членкинь, що річний мітінг відбудеться дня 11. грудня, в суботу, точно о год. 7-ій вечером, в гали церковній, 34 Біч Стр. Кождий член має явитись на час на сей мітінг під карою товариського статута. Контрольна комісія здасть своє справозданне і кождий уряд зі свого діловодства за сей рік. Буде вибір урядників на 1927 рік. Кождий член отримає календар У. Н. Союза за 30 ц. Проситься тих членів, котрі ще не зложили своєї жертви на Сиротинець, най на річнім мітінгу зложать. Хто почуває себе Українцем, най вступає в наші ряди. Тепер приимається без оплати вступного. — В. Венгринович, предс.; Вас. Підлуський, кас.; М. Галькевич, секр.

СЕНТРАЛ ФОЛС, Р. АЙ. Отсим повідомляєтвся членів і членкинь Тов. ім. Івана Франка, від. 93, що річний мітінг відбудеться 12-го грудня, о 1-ій годині 30 мін. попол. на сали 492 Мілл Стр. На сім мітінгу будуть ріжні справи ібуде вибір нового уряду на слідуючий рік. Кождий член повинен бути на тім мітінгу. Довгуючі мають вирівнати свої вкладки. Неприбувший член підлягає карі після ухвали. — К. Бабій, предс.; М. Дубаневич, секр.

ЛУДЛОВ, МАСС. Тов. ім. Ів. Франка, від. 253, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінг відбудеться в суботу, дня 11. грудня, в гали церковній, о годині 6-ій пополудни. Проситься всіх членів прибути на згаданий мітінг, бо буде вибір нового уряду і звіт з цілого року каніера і котрольорів. Проситься тих членів, котрі довгують, щоби вирівнали свої вкладки, бо в противнім разі будуть суспендовані. Неявившийся член підлягає карі одного до., а урядник два дол. — Петро Яців, пр.; Макарій Пукіш, кас.; Стефан Наливайко, секр.

СИРАКЮЗ, Н. Й. Тов. Запорожська Січ, від. 317, повідомляє своїх членів, що річний мітінг відбудеться дня 11. грудня, в суботу вечером. Обовязком кождого члена прибути на той мітінг, бо будуть важні справи, а то: справозданне уряду у контр. комісії і справи неполагоджені з минувших мітінгів. Буде також вибір нового уряду на рік 1927. Пригадується довгуючим членам, щоб вирівнали свої залеглости. Так само проситься тих членів, котрі ще не дали нічого на Сиротинець, щоби на тім мітінгу де що зложили. Неявившийся член заплатить кару одного доляра, а урядник два доляри. — Ілько Чорнатович, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Сестр. Пр. Богородиці, від. 36, повідомляє місцевих і позамісцевих членкиць, що річний мітінг відбудеться в неділю, дня 12-го грудня, о 2-ій годині пополудни, в гали церковній. Просимо сестер прибути на мітінг, бо будесь вибирати новий уряд і будесь здавати рахунки з цілого року. Тих, котрі ще не зложили жертви на Сиротинець, просимо зложити на сім мітінгу. Довгуючих взиваеться вирівнати свої залеглости, бо інакше будуть суспендовані. Неявившася членкця буде карана 1 дол., а урядничка 2 дол. — Анна Стрілець, предс.; Вастя Войціховська, кас.; Зофія Гунька, секр.

КОГУС, Н. Й. Бр. св. Петра і Павла, від. 57, повідомляє, що мітінг відбудеться дня 12-го грудня, то є в другу неділю по першім, вгали парафіяльній, 198 Онтеріо ул. Проситься усіх членів прийти на той мітінг, бо є богато важних справ до полагодження, як також будеся вибирати уряд на 1927 рік. На сім мітінгу будесь принимало нових членів без вступного. Обовязком кождого члена постаратися привести хоч одного нового члена. Неявившийся член на сей мітінг, буде караний після ухвали. — Барна Іван, предс.; Метрик Михайло, секр.; Слюзар Іван, кас.

ТАЙТУСВИЛ, ПА. Тов. ім. Ів. Франка, від. 72, повідомляє всіх своїх членів і членкинь, що річний мітінг відбудеться внеділю, дня 12-го грудня, о годині 2-ій пополудни, у власнім домі, 209 Воргис ст. Проситься прибути на сей мітінг, бо є вжані справи до полагодження; буде вибір нових урядників на рік 1927. Неприбувший на сей мітінг член буде караний 1.50 дол., а урядник 2.00 дол. — Гр. Федан, пр.; Ів. Беген, кас.; А. Федик, секр.

БАВНД БРУК, Н. ДЖ. Бр. св. О. Николая, від. 344, повідомляє своїх членів, що річний мітінг відбудеться дня 12. грудня в словенській гали на Норт Стр., о год. 3-ій пополудни. Кождий член повинен явитися бодай на річний мітінг, бо є важні справи до полагодження. Неявившийся член заплатить кару. — Іван Лькович, секр.

МЕНВИЛ, Н. ДЖ. Отсим повідомляється членів Тов. ім. Т. Шевченка, від. 349, що річний мітінг відбудеться в неділю, 12. грудня, о 2-ій год. попол., в Ліберти Гол. Проситься, щоби кождий член прийшов на час, бо будуть важні справи. Буде річне справозданне і вибір нового уряду на рік 1927. Неявивші члени на сей мітінгу будуть карані після статута: член 1 дол., а урядник 2 дол. — Ілько Шиґира, пр.; Ілько Лесик, кас—.; Дмитро Федина, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Подається до відома членам відділу 204, щоби донесли свої місячні вкладки в середу вечером, о год. 7-ій, 8-го грудня і забрали собі календарі. Також сі, котрі ще не зложили жертви на Сиротинець, повинні принести в середу. Просимо поспішити, бо треба замкнути книжки для контролі. — Секретар.

КЛІВЛЕНД, О. Бр. св. Вас. Великого, від. 364, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться в неділю, дня 12. грудня, в гали церковній, зараз по Сл. Божій. Проситься всіх членів обовязково прибути на сі збори, бо є дуже важні справи до полагодження, як: справозданне старого уряду і контрольної комісії, вибір нового уряду на рік 1927, справа Андрія Сербея і Марії Небожук, справа балю і инші. Довжникам пригадується, щоби вирівнали свої залеглости. Всі члени мають принести за календар на рік 1927. Неявившийся член підлягає карі після ухвали. — Ів. Сенюта, предс.; Д. Рибачок, кас.; Ів. Сподар, секр.

МОНЕСЕН, ПА. Бр. св. Петра і Павла, від. 338, повідомляє своїх членів, що річний мітінг відбудеться дня 12. грудня, о годині 2-ій пополудни в звичайнім місци. На тім мітінгу відбудесь вибір нового уряду на рік 1927. Є важні справи до полагодження. Справозданне і перебранне уряду відбудеться на слідуючім мітінгу. Кождий мусить вирівнати свої залеглости. Неявившийся член підлягає карі 50 ц., а урядник 1 дол. — Ф. Янковський, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. Тов. ім. Михайла Грушівського, від. 219, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінг відбудеться дня 11. грудня, о год. 8-ій вечер, в гали українській, 35 Мортон ул. Проситься всіх членів місцевих і позамісцевих явитися на сей мітінг, бо буде вибір нового уряду на рік 1927. Член неявившийся на мітінг, заплатидь 1 дол., а урядник 2 дол. кари. — Іван Мудровський, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. Отсим повідомляється всіх членів Бр. св. Петра і Павла, від. 27, що річний мітінг відбудеться дня 12. грудня, о год. 3-ій попол., під ч. 93 Вен Бюрен ул. Буде обрахунок книжок і вибір уряду на рік 1927. Неявившийся член заплатить 1 дол кари, а урядник 2 дол. — Й. Лешків, предс.; В. Заяць, секр.

БРУКЛИН, Н. Й. Тов. Запорожська Січ, від. 323, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбудуться 11. грудня, в Ст. Заблоцького, 155 Wythe Ave., о год. 8-ій вечером. Кождий член обовязаний явитися на сих зборах. Неявившийся член підлягає карі після статута. — Ст. Заблоцький, пр.; Ст. Лис, кас.; Дм. Зварич, секр.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ. Повідомляється всіх членів Тов. Зап. Січ, від. 234, що мітінг відбудеться в пятницю, дня 10. грудня, в гали Укр. Нар. Дому, точно о год. 7-ій вечер. Проситься всіх членів прибути н ачас, так, щоби кождий вирівнав всі свої довги і належитости за сей рік. Також кождий щоби приніс 30 центів за календар. Рівнож проситься всіх членів, щоби принесли свої жертви на Сиротинець при У. Н. Союзі, щобисьмо могли вислати більшу суму сего місяця. — Юрій Гвіздь, секр.

МІННЕАПОЛИС, МІНН. Отсим повідомляється членів Тов. Богд. Хмельницького, від. 345, що річний мітінг відбудеться в неділю, дня 12-го грудня, о год. 1-ій пополудни, в гали при Укр. Правосл. Церкві, 5-та Евня і 4-та улиця. Проситься всіх членів прибути на сей мітінг, бое важні справи до полагодження. Буде вибір нового уряду, справа Сиротинця і на тім мітінгу будесь принимати нових членів без оплати вступного. Неявившийся член підлягає карі після статута. — Микола Грубрин, секр.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ. Бр. св. Архстр. Михаїла, від. 142, повідомляє всіх членів, що річний мітінг відбудеться 12. грудня, о годині 2-ій пополудни. Проситься всіх членів прибути, бо є важні справи. Кождий член має заплатити 30 ц. за календар на рік 1927. Проситься тих членів, котрі ще не зложили на Сиротинець, щоб сповнили свій обовязок. Будесь принимати нових членів без вступного до У. Н. Союза. Буде справозданне уряду і контр. комісії з цілого року і вибір уряду на рік 1927. Є і инші важні справи. Неявившийся член підлягає карі після статута. — А. Поливчак, предс.; Я. Лещак, кас.; П. Остапчук, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. Повідомляється всіх членів Тов. „Згода", від. 62, що річні збори відбулися дня 14. листопада, на котрих вибрано слідуючий уряд на рік 1927: Антін Пащук, предс.; Петро Ємчук, заст. предс.; Петро Кодинський, акс.; Юрко Бліхар, заст. кас.; Олекса Туринець, секр.; Іван Гатала, заст. секр.; Василь Волчанський, Василь Бідей і Іван Сливар, контр.; Захар Прокіп і Антін Бігеза, контр. хорих; Василь Сонич, дверник. Мітінги відбуваються кождої другої неділі в місяці, в домі власнім під ч. 6177 Гленмор Евню. Проситься всіх членів прибути на слідуючі збори точно о третій годині пополудни тому, що є важні справи до полагодження. Заразом будесь роздавати календарі, прислані з головної канцелярії Союза. У всіх справах товариства проситься адресувати кореспонденції на адресу секр. так: Олекса Туринець, 6169 Гленмор Евня, Філа., Па. — Антін Пащук, пр.; Олекса Туринець, секр.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

МАЙНЕРСВІЛ, ПА.

На краєві потреби.

Пересилаю до Обеднання $35 з тим, щоби воно вислало їх до краю на ті цілі, які вважає за найконечнійші.

$25 походить з тих вкладок, які складали громадяне з Гемтремк, Миш., на основанне „Будівельно-позичкового Товариства" і своїх вкладок досі не відобрали.

$10 посилаю як жертву від себе.

о. Д. Добротвір.

КАРНЕГІ, ПА.

На край з панахиди по поляглих.

Дня 7. листопада відправлено в укр. кат. церкві панахиду за поляглих героїв, підчас якої зібрано $22.35, які вислано до Обеднання з ось таким призначенням:

$10 як допомогу потребуючому д-рови К. Трильовському, $6 на політичних вязнів, а $6.35 на боєвий фонд.

МІКІСРАКС, ПА.

З листопадового свята на інвалідів.

На святі Першого Листопада зібрано у нас $12.20, які вислано до Обеднання в Филаделфії з призначенням для інвалідів в краю.

А. Гальчак.

КЛІВЛЕНД, О.

Не повинно бути у нас ніякої забави без згадки за край.

Забавитися кождий чоловік потребує. Це річ людська. Але й людська річ памятати при тім на тих, яким до плачу а не до забави, які голодують і мерзнуть, які терплять за наш нарід.

На те памятали чесні гості, коли забавлялися в гром. Михайла Когута та в гр. Івана Сарахмана. В д. Когута зложили на памятник Франка по $1: Н. Сенчишин, Н. Хмарик, Іван Сарахман, Т. Оліяр, М. Когут, М. Вербинський, М. Кліщинський, Г. Сушко, А. Іваночко; по 50 ц.: Зофія Когут, Катерина Сушко, а в п. Сарахмана зложили по $1: М. Когут, А. Угрин, Т. Оліяр, Іван Сарахман, Н. Сенчишин, М. Петрівський.

Разом зібрано $16 і відослано до Обеднання по половині на памятник Франка і політичним вязням.

Г. Сушко.

НЮАРК, Н. ДЖ.

$150 з концерту і панахиди на край.

Український Народний Комітіт в Нюарку переслав до Обеднаняння $150 як чистий дохід з концерту в память 10-літних роковин смерти Івана Франка і як збірку з панахиди в укр. кат. церкві за поляглих героїв.

Жертва та має бути розділена як слідує: $100 на інвалідів і $50 на памятник Франка.

За Уряд:
І. Лисак, предс.;
І. Гриник, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ (НАЙСТАВН), ПА.

На інвалідів і Рідну Школу.

Братство св. Володимира, від. 105 У. Н. Союза перевело збірку на Рідну Школу і інвалідів в краю, яка принесла $33, які вислано до Обеднання.

МЕТТІТУК, Л. АЙ.

На рідний край.

Братство св. Івана Хрестителя, від. 256 У. Н. С. в Рівергед, Л. Ай. перевело в день 1. листопада по богослуженню збірку, яка принесла $16.

Гроші вислано до Обеднання з таким призначенням: $10 на інвалідів а $6 на Рідну Школу. Жертвували по $1: М. Дух, М. Худяк, М. Стахів, А. Вівчар, М. Небор, Я. Махно, Ф. Новік, А. Корзун, С. Штокайло, І. Ломага, Іван Самотіс, А. Самотіс, А. Капляр, Р. Демчук, М. Чаплик; по 50 ц.: Павліна Махно, Т. Гірчиця.

Іван Самотіс, секр.

На інвалідів зібрано підчас богослуження в укр. кат. церкві в Рівергед $7.71, а в Вест Айсліп $7.10.

Обі суми вислано до Обеднання.

Іван Ломага.

РОМ, Н. Й.

На Рідну Школу з панахиди.

З панахиди, яку відправлено в укр. кат. церкві, прийшло $15.50, яку то суму рішено вислати до Обеднання з призначенням на Рідну Школу в старім краю.

Іван Лаврук.

МІЛВІЛ, Н. ДЖ.

З весілля на інвалідів.

В громадян Міняйлів відбулося весілля. Женили свого сина Василя з Марією з Пастухів. Гр. Василь Ключка заохотив гостей при забаві до памяти про наших героїв-інвалідів. Зібрано $6.40 і відослано до Обеднання.

Жертвували по $1: Молодий Василь Міняйло, Петро Хоміцький, Михайло Ключка, Марія Вільчинська, Стефан Мілер; по 50 ц.: Василь Горін, Іван Шевчук; Ксеня Шевчук 25 ц., а Іван Хоміцький 15 ц.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ